

יבמות ז

מניין לנו שאתי עשה ודחי לא תעשה במקום כרת (שבגלל זה צריך דרשה מיוחדת "צליה" ללמד שלא מיבמים במקום כרת)?
 הצעה 7: מהבערה
 דחיית ההצעה 2 על ידי הסבר אחר לברייתא: אמר רב שימי בר אשי: האי תנא, לא משום דאתי עשה ודחי לית, אלא משום דמייתי מקי"ו

הסבר ראשון של הגמרא	הסבר רב שימי	דברי הברייתא
דאתי עשה ודחי לית מה אני מקיים מחלליה נות יומת ? בשאר מלאכות חוץ ממיתת ב"ד, אבל מיתת ב"ד דחי שבת, דאתי עשה ודחי לית	דמייתי מקי"ו רציחה ↓ רציחה ↓ עבודה ↓ שבת שבת שנתמר: מצט מחללי תקחנן לנות	וכי יהיה כאיש חטא משפט נות והוא, שומע אני בין בחול בין בשבת, ומה אני מקיים מחלליה נות יומת? בשאר מלאכות חוץ ממיתת ב"ד
אימר דאמרינן דאתי עשה ודחי לא תעשה - לא תעשה גרידא, לית שיש בו כרת מי שמעת ליה דדחי?	קבורת מת מצוה תוכיח, שדוחה את העבודה ואין דוחה את השבת	או אינו אלא אפילו מיתת ב"ד, וכי יהיה כאיש חטא משפט נות והוא, מחלליה נות יומת בחול ולא בשבת, בכל מלאכות כולל ממיתת ב"ד או אינו אלא אפילו בשבת?
אטו עשה דוחה את לית, לאו לא תעשה חמור מיניה? וקאתי עשה ודחי ליה, מה לי חומרא זוטא, ומה לי חומרא רבה?	קבורת מת מצוה תדחה שבת מקי"ו: מת מצוה ↓ שבת מת מצוה דוחה עבודה מו ל אחותו, (הולך לשחוט פסחו ומצא מת מצוה...)	או אינו אלא אפילו בשבת?
		ת"ל: לא תפארו

הצעה שנייה למה נצרך הדרשה "צליה": אלא איצטרך, סדי"א תיהוי האי אשת אח דבר שהיה בכלל יוצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא;

דוגמה ל"דבר שהיה בכלל...": דתניא: **דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל וכו', כיצד? והנפק עקב**

תאכל עקב מנחת הפנים... וטמאתו צלוי, והלא שלמים בכלל קדשים היו, ולמה יצאו?

להקיש אליהן, ולומר לך: מה שלמים מיוחדים קדשי מזבח, אף כל קדשי מזבח, יצאו קדשי בדק הבית, ויקרא פרק כב

(ג) אמר אליהם לדתיתכם פל איש אשר יקרב מקל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אפי ה':

הסבר ההצעה: הכא נמי, הא אשת אח בכלל כל העריות היתה, ולמה יצתה? להקיש אליה, ולומר לך: מה אשת אח שריא, אף כל עריות נמי שריין.

דחיית ההצעה: מי דמי? התם כלל באיסור ופרט באיסור, הכא כלל באיסור ופרט בהיתר! הא לא דמי אלא לדבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש, שאי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירו לך הכתוב בפירוש;

דוגמה ל"דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש": דתניא: **דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר**

החדש, אי אתה רשאי להחזירו לכללו עד שיחזירו לך הכתוב בפירוש, כיצד? את חטאת הכבש

במקום עקב יטע את החטאת ואת הצולה במקום הקדש כי כחטאת הכבש הוא

לכהן, שאין ת"ל כחטאת הכבש, ומה ת"ל כחטאת הכבש? לפי שיצא אשם מצורע לידון

בדבר החדש כבהן יד ובהן רגל הימנית, יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח? תלמוד

לומר: כי כחטאת הכבש הוא, מה חטאת טעונה מתן דמים ואימורים לגבי מזבח, מנחת,

אף כבש טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח;

ואי לא אהדריה קרא, ה"א למאי דנפק נפק, ולמאי דלא נפק לא נפק, ה"א אשת אח דאשתרא אישתרא, שאר עריות לא.

הצעה שלישית למה נצרך הדרשה "עליה": אלא, סד"א תיתי במה מצינו מאשת אח, מה אשת אח מייבמה, אף אחות אשה תתייבם.
דחיית ההצעה: מי דמי? התם חד איסורא, הכא תרי איסורי!
דחיית הדחייה: מהו דתימא הואיל ואישתרי אישתרי.
הוכחה לטיעון: ומנא תימרא דאמרינן הואיל ואישתרי אישתרי? דתניא: מצורע שחל שמיני שלו בערב הפסת, וראה קרי בו ביום וטבל, אמרו חכמים: אף על פי שאין טבול יום אחר נכנס - זה נכנס, מוטב שיבא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת;
(דעה חולקת על הדעה בברייתא: ואמר ר' יוחנן: דבר תורה אפי' עשה לית ביה, שנאמר: ויצאוד יהושפט מקהל יהודה לפני החצר החדשה, מאי, חצר החדשה?
אמר רבי שחדשו בה דברים, ואמרו: טבול יום לא יכנס למחנה לוייה),
ואמר עולא: מה טעם? הואיל והותר לצרעתו הותר לקרויו.

